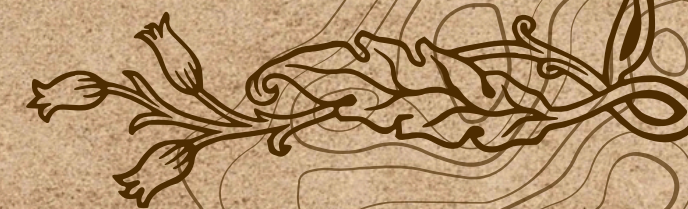

A decorative border of golden-brown floral and vine motifs surrounds the central text. The border consists of horizontal and vertical sections with intricate scrollwork and small flower-like elements.

Наталя Кобринська

Промінь українського
фемінізму

Український жіночий рух зародився на основі ідей, що стали фундаментом українського фемінізму, зберігаючи свою актуальність у різні періоди. У середині 1880-х років Наталія Кобринська, засновниця цього руху, адаптувала європейські емансипаційні ідеї до українських реалій. Її вважають першою теоретичною українського фемінізму, яка заклала принципи формування національно свідомої, освіченої та активної жінки. Наталія Кобринська активно виступала за рівноправність жінок і була однією з перших феміністок в українському суспільстві. Ці погляди відобразилися в її політичній та літературній діяльності. Вона організовувала жіночі гуртки, сприяла створенню перших жіночих об'єднань і популяризувала феміністичні ідеї, що стали вагомим внеском у розвиток українського жіночого руху.

Одним з важливих літературних і політичних надбань української культури наприкінці ХІХ ст. стало видання першого в Україні жіночого альманаху “Перший вінок”, спільними зусиллями Наталі Кобринської та Олени Пчілки. Альманах був покликаний показати жінку як активну учасницю культурного, інтелектуального і громадського життя, і тим самим привернути увагу до становище тогочасного жіноцтва. Альманах став літературним майданчиком для багатьох письменниць та поєднав авторок із Західної та Наддніпрянської України, демонструючи єдність у жіночому русі.

591662

ВІДПОВІДЬ
на критику
ЖІНОЧОГО АЛЬМАНАХА

в „Зорі“ з р. 1887.

написала

М. КОБРИНЬСКА.

—*—

ЧЕРНІВЦІ, 1888.

Коштом і заходом К. Трильовського
з друкарні Г. Чоша.

ПЕРШИЙ ВІНОК

ЖІНОЧИЙ АЛЬМАНАХ

виданий коштом і заходом

Наталії Кобринської і Олени Пчілки.

Ціна 2 злр. а. в.

ЛЬВІВ, 1887.

З друкарні Товариства ім. Шевченка,
під зарядом К. Беднарського.

«Перший вінок» вийшов у 1887 році та об'єднав твори 17 авторок. Серед них - відомі постаті, як Леся Українка, Олена Пчілка, Дніпрова Чайка, а також менш відомі письменниці. Альманах відобразив ключові проблеми життя української жінки: стосунки, соціальне становище, психологічні типи, перші прояви жіночого руху. Видання стало унікальним явищем літературного сестринства і започаткувало феномен жіночого письма. Його культурна та історична цінність є незаперечною. У бібліотеці зберігається факсимільне видання альманаху «Перший вінок» 2024 року та перше видання «Відповіді на критику Жіночого альманаху» 1888 року.

12 А
4804

K-557-Я.і.

Наталія Кобринська.

Ядзя і Катруся

та
інші оповідання.

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА

НАКЛАДОМ
УКРАЇНСЬКО-РУСЬКОЇ ВИДАВНИЧОЇ СПІЛКИ,
зарєєстрованої спілки з обмеженою порукою, у Львові,
1904.

58.
ЦНБ 1932
64/152

Проверено
ЦНБ

Повість Наталії Кобринської "Ядзя і Катруся" вперше побачила світ у 1890 році в польському альманасі "Dla głodnych". Згодом, у 1904 році, твір увійшов до збірки під назвою "Ядзя і Катруся та інші оповідання". Окрім теми проблем жінок тогочасного патріархального суспільства, що було основним лейтмотивом її творчості, авторка підіймала питання класової нерівності. Дві героїні символізують собою протилежні верстви суспільства, а саме: бідних селян та панства, що живе у розкощі і достатку. У фондах бібліотеки зберігається прижиттєве видання 1904 року.

*Кобринська Н. І. Ядзя і Катруся та інші оповідання.
Львів: Українсько-рус. вид. спілка, 1904. 156 с.*

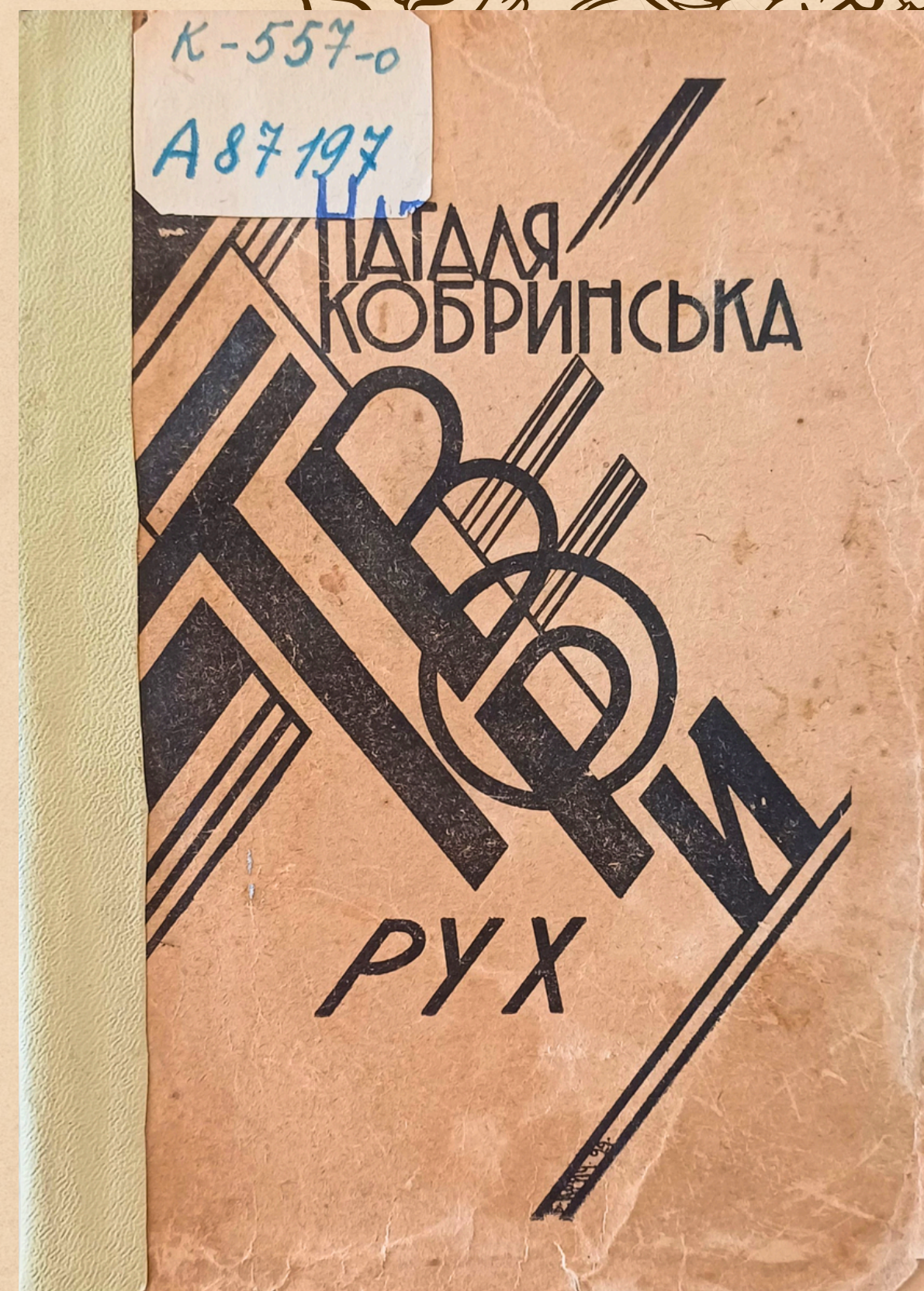
Оповідання “Виборець” торкалося проблем підняття національної самосвідомості українців та було присвячено Івану Франко. У бібліотеці зберігається видання 1926 року.

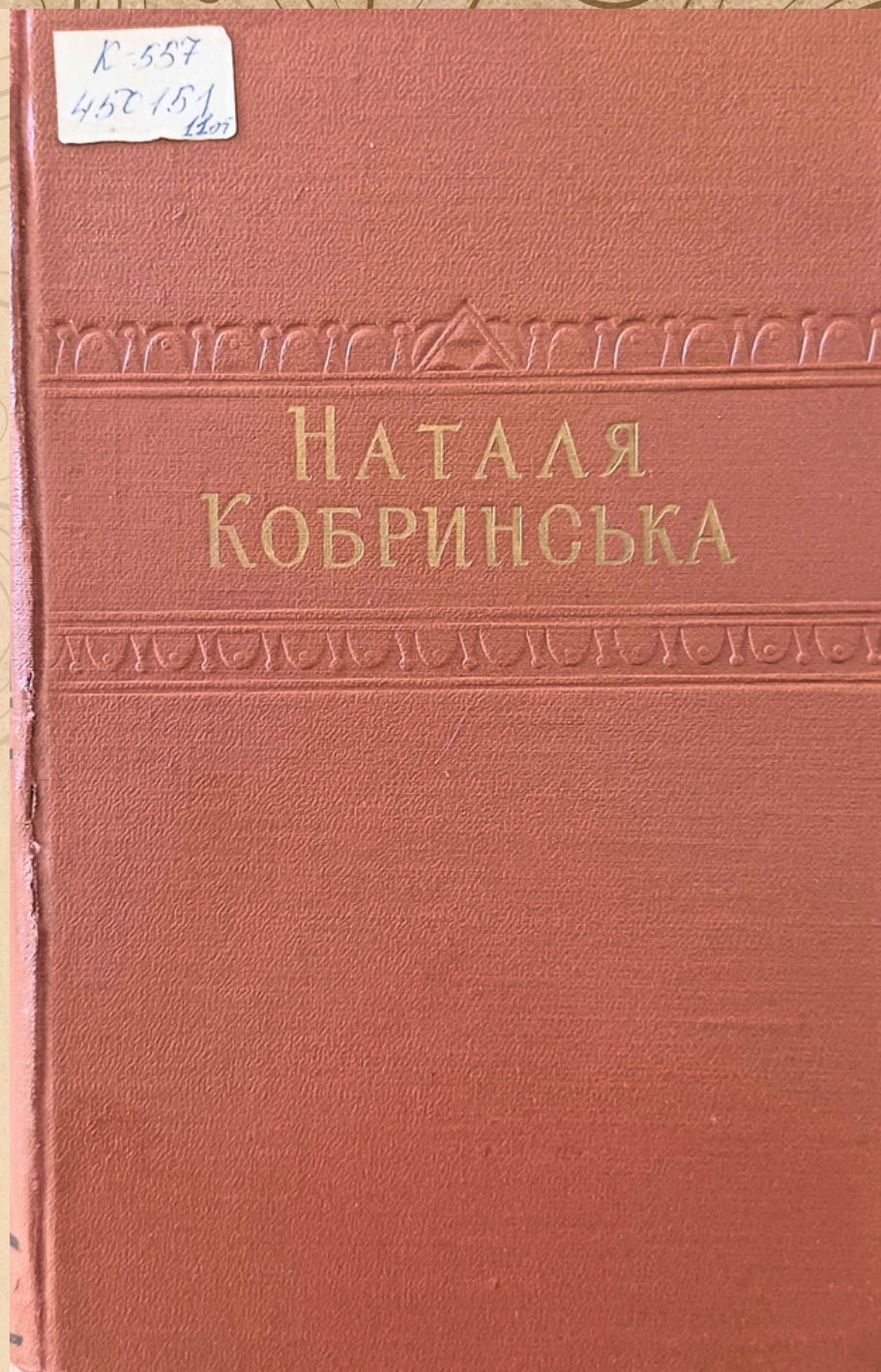

Кобринська Н. І. Виборець. Київ:
Коопер. вид-во "Рух", 1926. 44 с.

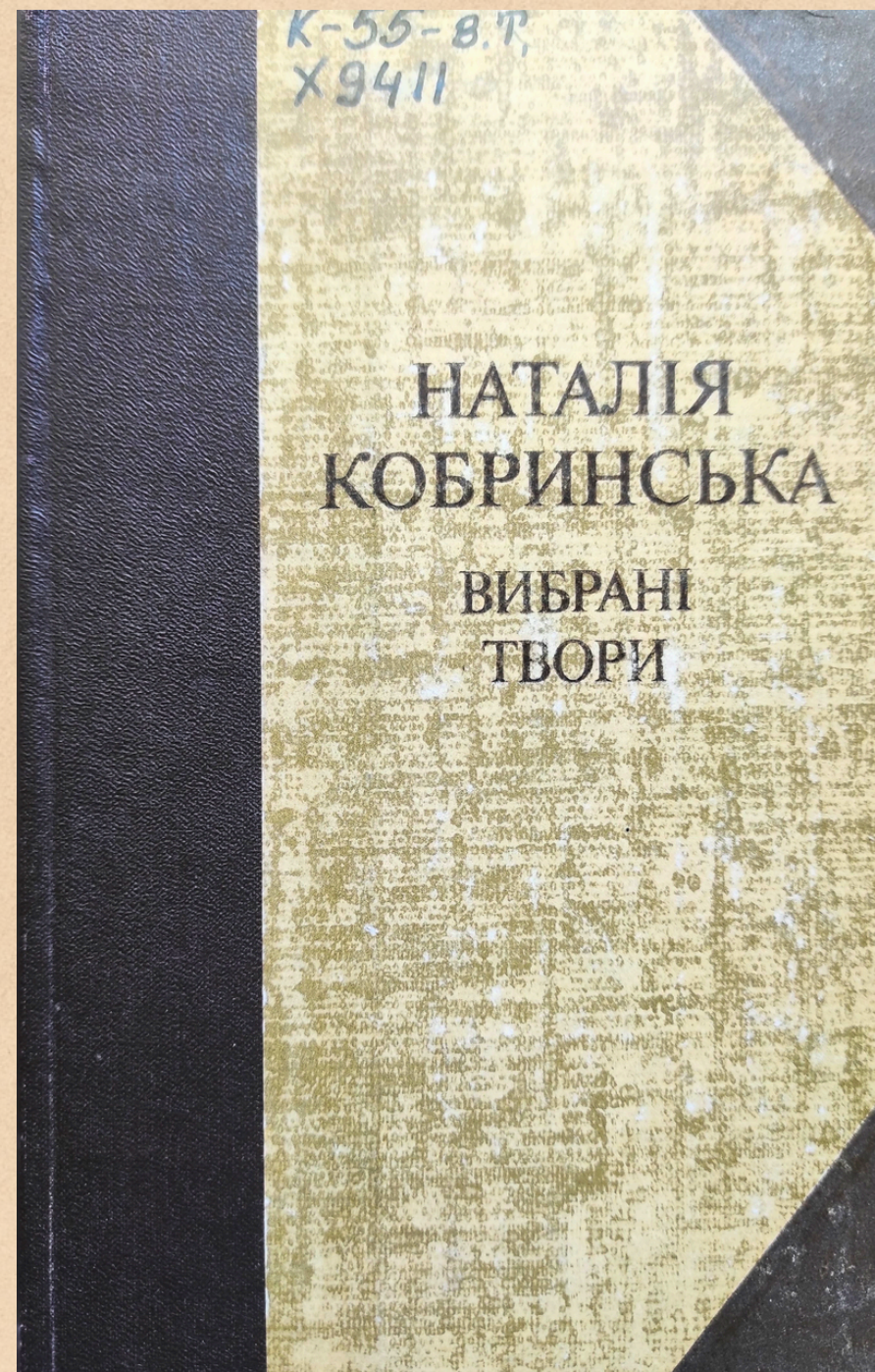
Інтерес до літературної спадщини Наталі Кобринської не зник і після її смерті в 1920 році. Уже впродовж першого десятиліття після її смерті почалося активне видання збірок її творів. Зокрема, у фондах бібліотеки зберігається збірка оповідань письменниці, видана у 1929 році.

Кобринська Н. І. Оповідання. Київ: Коопер. вид-во "Рух", 1929. 427 с.

Кобринська Н. І. Вибрані твори. Київ: Держлітвидав України, 1958. 418 с.

Кобринська Н. І. Вибрані твори. Київ: Дніпро, 1980. 446 с.

Збірки оповідань Наталі Кобринської виходили і у подальші часи. В них друкувалися основні оповідання авторки, такі як “Янова”, “Жидівська дитина”, “Судія”, “Перша вчителька” та багато інших. На виставці представлені видання 1958 та 1980 років.

«Дух часу» — соціально-психологічне оповідання написане у 1883 році. Твір став одним із перших в українській літературі, що послідовно викривав обмеження, накладені на жінок патріархальним устроєм. Представлено перевидання твору датоване 1990 роком.

Кобринська Н. І. Дух часу. Львів: Каменяр, 1990. 352 с.

Віртуальну виставку
підготував працівник ЦНБ
Каразінського університету
Лапко Дмитро

